

BG05M2OP001-3.004-0001 „Нов шанс за успех“

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

АДАПТИРАНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО ЗА I ЕТАП ЗА ОБУЧЕНИЕ В КУРС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ ОТ ПРОГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по *технологии и предприемачество* е предназначена за обучение на лица, навършили 16 години, които се обучават в I етап в курсове за придобиване на компетентности. Тя включва изисквания за усвояване на знания и формиране на умения, отнасящи се до изграждането на технологична грамотност, както и за организираност и инициативност в работата. В съдържанието на обучението по *технологии и предприемачество* намират израз актуални подходи за формиране на технологична култура и икономическа грамотност у подрастващите. То е структурирано в шест области на компетентност, чрез които се реализират ключовите компетентности за учене през целия живот. Структурата на учебната програма обхваща следните основни теми: „Проектиране и конструиране“, „Техника“, „Технологии“, „Комуникации и контрол“, „Икономика“ и „Природата в дома“, които се запазват във II и III етап.

Основните дейности, които доминират в рамките на темите, са:

- измерване на величини и ръчна обработка на материали и продукти;
- осъществяване на неразглобяеми съединения;

- осъществяване на комуникация с дигитални средства;
- съставяне на личен бюджет.

За успешното изпълнение на програмата е необходимо да се прилагат и съчетават традиционни и съвременни форми, методи и подходи при организиране на учебния процес като се отчитат наличния индивидуален жизнен или професионален опит на обучаемите и се подпомага мотивацията им за учене през целия живот.

Хорариумът от учебни часове е 48.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности, като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
1. Проектиране и конструиране	<ul style="list-style-type: none"> • Определя изгледите и изобразява детайлите на изделие с опростена конструкция. • Познава и използва мащаби и линии за чертане и оразмеряване. • Изобразява геометрични построения и разгъвки на обемни тела. 	скица; изгледи; видове линии; техническа рисунка; чертожни инструменти
2. Техника 2.1. Инструменти за измерване и ръчна обработка	<ul style="list-style-type: none"> • Измерва маса и линейни размери с аналогови и дигитални контролно-измервателни инструменти и уреди. • Обработва материали с ръчни инструменти. • Познава и спазва правилата за безопасна работа с ръчни инструменти и приспособления при разкрояване, очертаване, центроване, рязане, пилене, огъване, пробиване на отвори. • Поддържа рационално работното си място и местата за съхраняване на инструменти и материали. 	измервателен инструмент; контролно-измервателен уред
2.2. Битова техника	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципа на действие на шевна машина и на перална машина. • Познава принципа на действие на готварска печка и кухненски робот. • Познава правилата за поддържане и безопасна работа 	машинен елемент; механизъм

	<p>с битова техника.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подготвя битовата техника за работа. 	
<p>3. Технологии 3.1. Съединяване на детайли</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различни видове конструктивни съединения: неразглобяеми и разглобяеми. • Осъществява неразглобяеми съединения с лепила, гвоздеи и сглобки. • Разчита технологична карта. • Избира подходящи начини за съединяване на детайли в зависимост от конструкцията на изделието. 	<p>неразглобяеми съединения; разглобяеми съединения; съединителни елементи; технологична карта</p>
<p>3.2. Изработване на изделия от дървесни материали</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разчита работен чертеж за изработване на изделие от дървесина. • Познава и осъществява технологични операции за обработка на дървесина. • Познава форми и механични свойства на дървесни материали. • Прилага техники за художествена обработка на изделия от дървесина. 	<p>форми на материалите; механични свойства; технологична операция изделие</p>
<p>3.3. Изработване на изделия от текстил и кожи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава и назовава видове текстилни материали (конци, прежди, тъкани), кожи и техните свойства. • Анализира и избира конструкция на изделие от текстил и кожа. • Подбира текстилни материали, инструменти и приспособления за изработване на тъкано изделие и изделие от кожа. • Познава ръчни и машинни способности за съединяване на текстилни изделия. • Прилага техники за художествена обработка на изделия от текстил и кожа. 	<p>текстилни материали; кожи; костюм; народна носия</p>
<p>3.4. Храна и здравословно хранене</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността на здравословното хранене. • Познава основните хранителни вещества и значението им за здравето на човека. • Познава основните режими на хранене и съставя меню. • Ориентира се в информацията за производството, 	<p>хранителни продукти; меню; енергийна стойност; консерванти; оцветители; срок на годност</p>

	<p>съдържанието и годността на хранителните продукти.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава и използва кухненско оборудване: съдове, прибори и приспособления. • Приготвя студени салати, ордьоври и супи. 	
3.5. Приготвяне на ястия чрез варене и печене	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността на топлинната обработка на хранителните продукти. • Познава начини за почистване, измиване, нарязване, обелване, смилане, настъргване и измерване на хранителните продукти с различни средства. • Приготвя ястия чрез варене: топли супи, бульони, варива. • Приготвя ястия чрез печене на: месо, риба, зеленчуци, колбаси. • Използва рецепта. • Оценява вкусовите качества на готово ястие по външен вид, аромат и вкус. • Оформя, аранжира и сервира готово кулинарно изделие. 	варене; печене; кулинарна рецепта; кулинарна готовност; дегустация
4. Комуникации и контрол 4.1. Средства за визуална и гласова комуникация	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава по функционални признаци средства за визуална и гласова комуникация. • Познава принципа на действие на средства за визуална и гласова комуникация. • Осъществява визуална комуникация чрез веб камера. • Заснема, съхранява и пренася фотоизображения на различни носители. 	фотокамера, веб камера, мобилен телефон
4.2. Средства за контрол	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава по функционални признаци средства за контрол. • Осъществява контрол на топлинни процеси. • Осъществява контрол при покупка на стоки. 	термометър; температурна скала; касов апарат; баркод; баркод скенер; дисплей
5. Икономика 5.1. Ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • Познава недостига на ресурсите като основен икономически проблем. • Познава и класифицира видовете ресурси, необходими за производството на стоки и услуги. 	потребност; ресурс; недостиг; избор

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава и описва видовете ресурси и варианти на производство, търговия и услуги по местоживееене. 	
5.2. Производство, търговия и услуги	<ul style="list-style-type: none"> • Познава и разграничава производството, търговията и услугите, като основни икономически дейности. • Обяснява понятието цена на стоки и услуги. • Разграничава потребител от производител и определя основни разлики в дейностите, които те извършват. 	икономика; производство; производител; потребител; търговия
5.3. Бюджет	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете доходи, получавани от членовете на семейството. • Разграничава видовете разходи в семейството. • Изготвя личен бюджет. 	доход; разход; личен бюджет
6. Природата в дома	<ul style="list-style-type: none"> • Познава условия и начини за отглеждане на познати декоративни растения и билки. • Познава начини за сушене и съхраняване на билки. • Познава размножаването на растенията чрез семена и луковици. • Определя посевните качества на семената. • Познава размножаването на растенията чрез листни, коренови и стъблени резници. • Подбира и използва градинарски инвентар. • Познава начини за предпазване от болести и неприятели. • Подбира и аранжира декоративни растения в дома. 	декоративни растения; билки; пикиране; засаждане

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ОБУЧАЕМИТЕ

Оценяването на знанията и уменията на обучаемите е в съответствие с предвидените в програмата очаквани резултати.

Спецификата на процеса на обучение на възрастни предполага използване на форми, методи и средства, различни от тези за децата.

Тя предполага специално внимание върху подбора на учебното съдържание и върху начините на оценяване.

Насоки за оценяване:

- Оценяват се уменията за осъществяване на устна и писмена комуникация, използване на точна терминология и сътрудничество.
- Оценяват се изработените изделия и продукти по критерии за качество.

- Оценяването на практическите умения се извършва съобразно степента на овладяност на уменията, спазване на инструкциите и технологичната последователност, съблюдаване на правилата за хигиена и безопасност.

Оценяването трябва да се съобразява и с ключовите компетентности, към развиването на които основно е насочена програмата:

- умения за учене (усвояване на правила; самонаблюдаване и упражняване на самоконтрол; самостоятелно проучване на информация от различни източници, обсъждане на проблеми, изразяване на мнение и формулиране на решения);
- дигитална компетентност (търсене, събиране, обработване и представяне на информация);
- инициативност и предприемчивост (умения за планиране, организиране и управление на дейността);
- социални и граждански компетентности (умения за общуване, критично и съзидателно мислене при вземане на решения; проявяване на толерантно отношение и приемане на различни гледни точки при обсъждания и дискусии);